

ПРОГРАМ
САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

БЕОГРАД, МАЈ 2015.

ПРОГРАМ САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

- Полазећи од:
 - Актуелне социјалне и економске ситуације у Србији и материјалног положаја запослених;
 - Великог броја незапослених и забрињавајућег раста сиромаштва и оскудице;
 - Умањивања права из рада и по основу рада, непоштовања и кршења права радника;
 - Све чешће праксе доношења закона по хитном поступку, без учешћа социјалних партнера, без јавне расправе и непоштовања договореног;
 - Напада на синдикалне активисте, чланове синдиката и синдикате

- Али и чињенице да је:

Синдикат демократска и интересна организација, што подразумева спремност на сарадњу по свим актуелним питањима, спремност за договоре, компромисе и разумевање захтева других социјалних партнера. Истовремено, подразумева очекивање да се поштују наши захтеви, права и интереси. Синдикат се не може мирити са непоштовањем договореног и потписаног, са укидањем или умањењем права и неоправданим умањењем зарада или са нередовном исплатом, са непоштовањем мера заштите на раду чије су последице повреде, не ретко са смртним исходом.

- Констатујући да ће се негативни трендови наставити,

Програмом рада СССС утврђују се основни правци деловања и активности у наредом петогодишњем периоду, уз сталну обавезу да се редовно прати и анализира ситуација у Србији, разматра на седницама органа СССС, а програмски задаци и обавезе благовремено се допуњавају и прилагођавају потребама како би се пронашла најбоља решења.

ПРОГРАМ САВЕЗА САМОСТАЛНИХ СИНДИКАТА СРБИЈЕ

Трајни задаци СССС су:

- реализација конгресних докумената, ставова и закључака, као и ставова и закључака који ће бити усвојени на седницама органа СССС.
- заштита синдикалне имовине, као и њено увећање.
- Сталне активности на анимирању потенцијалних чланова и учлањавању синдикално неорганизованих радника
- афирмација активности младих, секције жена, инвалида рада и пензионера, као и положаја наших чланова који су сада незапослени.

1. ЗАШТИТА МАТЕРИЈАЛНОГ И СОЦИЈАЛНОГ ПОЛОЖАЈА

Тренд пада животног стандарда се наставља, радна места се гасе, а динамика отварања нових, нарочито продуктивних, није ни близу да апсорбује вишкове запослених.

Повећање незапослености и изостанак развојне визије и стратегије, утицали су да се већина запослених, пензионера и осталих грађана Србије суочава са оскудицом и сиромаштвом.

СССС ће се оштро супростављати:

- Умањивању зарада као основу штедње и попуњавања буџетског дефицита;
- Нередовним исплатама зарада;
- Неоправданим и дуготрајним исплатама минималних зарада;
- Неоправданој флексибилизацији радних места која значи несигурност, страх, неизвесну будућност;

Захтеваћемо:

- Отварање нових радних места и сигурност коју гарантује уговор о раду на неодређено време,
- Достојанствене зараде и пензије и њихову редовну исплату,

- Поштовање права запослених, укључујући право на одмор, слободно време, осмочасовно радно време и безбедан рад у здравом радном амбијенту,
- Редовну уплату доприноса за обавезно социјално осигурање

Савез самосталних синдиката Србије је мишљења да решење проблема незапослености првенствено треба тражити у реиндустријализацији. Потребно је подстицање развоја регионалне и локалне политике запошљавања, унапређење квалитета радне снаге и подстицање запошљавања и социјалног укључивања теже запошљивих лица, неопходна је укупна имплементација макроекономске, фискалне, монетарне и развојне политике, која ће бити оријентисана на инвестиције и отварање нових радних места.

Кључни проблем запошљавања је креирање нових радних места. У том смислу, сматрамо да би наведеној проблематици предузетништва много већу пажњу требали да посвете струковна удружења послодаваца, привредна комора, локална управа, финансијске, развојне и друге институције које се баве инвестирањем, креирања производа, сагледавања тржишних могућности, финансирања. Део тог процеса су и млади, институција тржишта рада, запослени и незапослени, у оквирима својих могућности.

Треба унапредити институције везане за запошљавање и поспешити отварање радних места. Унапређење система образовања одраслих, квалификације и доквалификације, побољшање средњег стручног образовања, унапређење високог образовања, прилагођавање стандарда занимања - мора бити приоритет у успостављању баланса потреба и понуде на тржишту рада.

2. ПРИВАТИЗАЦИЈА ПРЕОСТАЛИХ ПРЕДУЗЕЋА

Приватизација, спроведена без консензуса и стратегије, оставила је бројне негативне последице. У овом процесу, углавном, ишло се на продају делова предузећа, измену производног програма, отпуштање запослених и неисплаћивање зарада. Корупција и тајкунизација, продаја ради уредног пуњења буџета и усмеравање средстава од продаје у јавну потрошњу, имало је негативне ефекте на производне могућности привреде.

СССС ће се максимално ангажовати да преостала предузећа, која имају производне програме, тржиште и запослене, предузећа која имају перспективу, наставе да раде, било да се пронађе стратешки купац или се предузећа приватизују по моделу радничког акционарства. Наставићемо да вршимо

притисак на државне органе да помогну тим предузећима да производе и тиме постану атрактивнија потенцијалним инвеститорима.

3. ДЕЛОВАЊЕ ПРЕМА НОСИОЦИМА ЗАКОНОДАВНЕ ВЛАСТИ И КРЕАТОРИМА ЕКОНОМСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

Редовно ће бити праћене активности Владе Републике Србије и Народне скупштине Републике Србије и подносиће се сугестије и амандмани на нацрте и предлоге закона, све у циљу заштите права и интереса запослених, чланова Савеза самосталних синдиката Србије.

Разговори са парламентарним странкама, састанци у ресорним министарствима и аргументоване расправе о свим питањима од интереса за свет рада, биће иницирани кад год се за то укаже потреба.

Пре свега, СССС ће се и убудуће залагати за владавину закона и права. У том смислу, инсистираћемо:

- Да будемо укључени у све фазе израде закона, те да закони од интереса за запослене не могу бити предмет расправе на влади и у скупштини без предходног разматрања на СЕС-у,
- Да се законом предвиди оштро санкционисање послодаваца који не исплаћују зараде, не поштују права запослених или лошом и неодговорном пословном политиком воде уништењу предузећа;
- Да се установе судови рада, како би се радни спорови решавали ефикасније и трајали краће;

У остваривању ових циљева:

- Активно ћемо учествовати у раду СЕС-а,
- Активно ћемо учествовати у раду радних група за израду закона, уз инсистирање да се наши аргументи уважавају,
- Амандмане на законе који су у скупштини, по завршеној процедури израде, достављаћемо свим посланичким групама и лобирати да буду усвојени,
- Сарађиваћемо са надлежним министарствима,
- Јачаћемо сарадњу са националном службом за запошљавање,
- Иницираћемо доношење закона од интереса за раднике,

- Захтеваћемо да се у поступку хармонизације закона са законима ЕУ уважавају особености и специфичности нашег друштва,
- Активно ћемо радити на препознавању и спречавању нових облика угрожавања права запослених, као што су прислушкивање, праћење и задирање у приватност, против дискриминације, злостављања на раду и притисака на запослене,
- Јачаћемо сарадњу са инспекцијама, нарочито инспекцијом рада, како би се запослени „на црно“ превели у легалне токове, а послодавци који на тај начин ангажују раднике, најоштрије санкционисали.

4. СОЦИЈАЛНИ ДИЈАЛОГ

У наредном периоду потребно је интензивирати напоре да заживи стварни социјални дијалог. Комуникација и сарадња са Владом Републике Србије, удружењима послодаваца, надлежним министарствима и другим државним органима, може бити корисна само ако се договорено поштује.

Стрпљење, тактичност и мудрост у преговарању, усклађивање заједничких и посебних интереса, уз пуно уважавање аргумената, реалних односа, услова и могућности, предуслови су за истински социјални дијалог, дијалог на принципима пуне равноправности и партнерства.

У оваквим условима, Савез самосталних синдиката Србије неће одустати од социјалног дијалога, дијалога равноправних партнера који ће отворити прозор демократији и просперитету и помоћи изласку друштва из лавиринта транзиције и зоне високог ризика. Социјални дијалог, међусобно уважавање и усаглашавање мишљења и ставова на принципима истинског партнерства, предуслов је напретка и успешног деловања свих актера у друштву, заштите положаја запослених и грађана.

- СССС ће се ангажовати на превазилажењу препрека и застоја и утемељењу истинског социјалног дијалога;
- унапређењу рада Социјално-економског савета Републике Србије, као места преговарања и усаглашавања ставова о свим питањима која се односе на материјални и социјални положај запослених;
- Одлучно се супротстављајући пракси доношења закона који се непосредно односе на свет рада по хитној процедури и без јавне расправе, СССС инсистира да овакви закони морају проћи усаглашавање, уз поштовање аргументованих ставова социјалних партнера и „зелено светло“ СЕС-а;

- Јачајући институционалне капацитете и институционалне мреже социјалног дијалога, залагаће се за интензивирање рада покрајинских и локалних социјално-економских савета;
- Дајући пун допринос јачању укупне преговарачке позиције синдиката, залаже се за развој социјалног дијалога у предузећу, кроз уважавање интереса свих учесника, обуку синдикалних активиста као равноправних и компетентних партнера, те успостављања сталне и добре комуникације и информисања између послодавца и синдиката усмерених на решавање конфликта, спорова, правовремено информисање, покретање иницијатива и предлога.

5. РАЗВОЈ КОЛЕКТИВНОГ ПРЕГОВАРАЊА И УГОВАРАЊА

Криза колективног преговарања евидентна је на свим нивоима, што се очитавује кроз изостанак закључења колективних уговора, њихово отказивање, непоштовање или необнављање преговора за закључивање нових. У прилог овоме иду недоумице и нејасноће ЗОР-а, у којем се недовољно промовише колективно преговарање, а најаву увођења платних разреда могла би да доведе до даљег урушавања система колективног преговарања и свођење уговора на тарифни уговор, где се само технички калкулише колика је зарада или надокнаде, без свеобухватног уређења односа послодавца и запослених, услова рада, начина решавања спорова, те обавезног информисања и консултовања.

Као кандидат за чланство у Европској Унији, Република Србија је у обавези да своје законодавство, самим тим и радно, усклади са прописима Европске уније. Европско радно законодавство активно промовише социјални дијалог и подстиче споразумно, а не једнострано регулисање права и обавеза из радног односа. Колективно преговарање је и важан елемент флексибилности, супсидијарности, самоодређења и рефлексивности социјалног дијалога, а колективним уговорима може се, на уравнотежен начин, јамчити прилагођавање условима пословања у глобалној економији, те осигурати минимум социјалних стандарда.

У радном законодавству Републике Србије постоје формалноправне основе за колективно преговарање, али оне нису довољне и не делују подстицајно на његов развој. Кризу колективног преговарања, која резултира малим бројем и недовољном покривеношћу колективним уговорима, још више је продубио најновији ЗОР, за који је законодавац већ најавио активности на изменама и допунама.

Имајући у виду да је колективно преговарање, као универзални процес уређења односа рада и капитала, предмет међународних и европских радних стандарда, СССС ће у наредном периоду инсистирати на:

- ратификацији конвенције бр. 154 Међународне организације рада која се непосредно односи на колективно преговарање. Увођење ове конвенције у српски правни систем, заједно са осталим већ ратификованим актима, представљало би видљив сигнал да су социјални партнери опредељени за дијалог, а истовремено би се употпунили темељи за даље регулисање материје колективног преговарања;
- Изменама и допунама закона који уређују права, обавезе и одговорности из радног односа на начин који ће омогућити да се садржина радноправног односа у што већој мери уређује колективним уговорима који ће стварно фаворизовати споразумно наспрам једностраног уређења односа, тако да Закон не сме, ни отворено ни прикривено, дестимулисати социјални дијалог и колективно преговарање;
- Законодавном уређењу поступка колективног преговарања и закључивања колективног уговора – уређење процедуре и основних начела преговарања, принцип доступности релевантних података учесницима преговарања, а инспекцијским органима поверити посебна овлашћења у вези са надзором и контролом тог поступка, као и предвидети одговарајуће санкције за учеснике преговора који учине повреду Закона;
- Да се заједно са самосталним синдикатима грана и делатности пронађе начин комуницирања и притиска на послодавце, њихова удружења, владу и надлежна министарства ради постизања договора око преговарања, закључивања и поштовања посебних гранских колективних уговора;
- Доследној примени закључених уговора на свим нивоима;
- Већем учешћу Социјално економског савета и Агенције за мирно решавање радних спорова у процесу преговарања и закључивања гранских колективних уговора;
- Пружању помоћи за закључивање гранских колективних уговора, а по захтеву самосталних синдиката грана и делатности;
- Стручном оспособљавању синдикалних активиста за примену законске регулативе код преговарања и закључивања колективних уговора;
- Превенцији и учешћу у решавању колективних радних спорова – посредовањем и учешћем у раду арбитражних тела за превенцију и решавање конфликта, осигурању заштите синдикалних представника код послодаваца у оквиру колективног уговора у складу са међународним конвенцијама, те увођењу дужности покушаја мирног решавања спора учесника преговора у случају застоја или несавесног понашања;

- Изградњи стратегије колективног преговарања усмерене на стварање јединственог и кохерентног система, са циљем што веће покривености колективним уговорима, чији ће садржај регулисати значајан сегмент радноправних односа.

6. РАДНО ПРАВНА ЗАШТИТА И ЗАКОНОДАВНА ПОЛИТИКА

РАДНОПРАВНА ЗАШТИТА – Преко републичких одбора синдиката и Савеза самосталних синдиката Србије биће пружена правна помоћ синдикалним организацијама, а и РО синдиката и Савеза самосталних синдиката на територији у заштити права и интереса чланства.

КОЛЕКТИВНИ УГОВОРИ - У наредном мандатном периоду спроводиће се активности на закључењу колективних уговора на нивоу гране и делатности и колективних уговора код послодавца. Такође, настојаће се да се студиозније приступи колективном преговарању, као основном средству синдиката у побољшању радног и материјално-социјалног положаја запослених. У том смислу, најпре би се: тражили економски подаци о пословању, јасније изражавање интереса чланства о одредбама колективног уговора, обавезно регулисање одбора за социјални дијалог код послодавца и његово инсистинско функционисање у пракси. Предуслов томе је и доношење закона о колективном преговарању, на чему ћемо инсистирати.

ПРИКЉУЧЕЊЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ - Инсистираће се на истинској хармонизацији права Србије са правом Европске уније, у смислу залагања да се поштује смисао доношења европских норма, а не само њихово формално укључење у домаћи правни систем. Инсистираће се на ставу да европске директиве прописују само минимум и домаће специфичности нашег друштва се морају поштовати.

ЗАШТИТА НОВИХ ОБЛИКА УГРОЖАВА ПРАВА ЗАПОСЛЕНИХ - У складу са тенденцијама у Европској унији, у наредном мандатном периоду биће посвећена већа пажњу новим појавним облицима угрожавања права запослених (надзор преко видео камера, заштита приватности на раду, заштита личних података).

СУДОВИ РАДА – У циљу ефективне заштита права запослених, инсистираће се на доношењу закона о судовима рада, како би повреда права запослених била отклоњена врло брзо, а у складу са правним начелом да „ако се дуго чека на остварење правде, ту правде нема“).

НОВИ ПРИСТУП СТЕЧАЈУ - У наредном периоду, како у виду анализа тако и у практичном деловању, биће заузет другачији став када је у питању послодавац у стечају. Ово се, пре свега, односи на улогу синдиката у поступку реорганизације код послодавца и очувању радних места.

НОВ ПРИСТУП ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА – У складу са политиком ЕКС-а, како у виду анализа, практичног рада и предлагања законских решења, инсистираће се на тзв. одрживом предузећу, односно друштвеној одговорности компанија. У овом концепту, запослени су значајни носиоци интереса, што подразумева активно учешће запоселених у привредним друштвима (информисање и консултовање запослених и учешће запослених у управљању, учешће запослених у власништву код послодавца, учешће у расподели добити, истинско функционисање одбора за социјални дијалог код послодавца...)

ПОРЕСКА ПОЛИТИКА – У складу са започетим активностима у мандатном периоду 2010-2015, Савез самосталних синдиката Србије ће преузети активнији приступ према пореској политици, нарочито када су питању зараде запослених. Имајући у виду да се пореском политиком могу постићи подстицајни ефекти за привреду и запосленост, спроводиће се анализе и предлагати конкретна законска решења (примера ради, да целокупан износ отпремнине буде ослобођен пореза, како би се подстакла исплата отпремнине у већем износу...).

ТЕХНОЛОШКИ ВИШКОВИ – Инсистираће се на активном деловању синдиката у овом поступку, нарочито у малим срединама. Пре свега, на инсистирању друштвене одговорности послодавца и повезивању надлежних инситуција (НЗС, Национална агенција за регионални развој, локална самоуправа...).

АГЕНЦИЈЕ ЗА ПРИВРЕМЕНО ЗАПОШЉАВАЊЕ – Имајући у виду актуелну ситуацију са овим обликом рада, приступиће се ефикаснијој заштити интереса запослених. Пре свега, биће анализирани прописи ЕУ и, на бази ове анализе, приступиће се ефикасном и ефективном решавању права и интереса запослених у овом облику рада.

У циљу стручног усавршавања, биће организовани семинари и тематски скупови правника, као и њихово непрекидно усавршавање.

7. БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Савез самосталних синдиката Србије залаже се за даље унапређење безбедности и здравља на раду, система осигурања, надзора инспекција, спровођење мера у предузећима, посебно у грађевинарству, рударству, металургији, хемијској индустрији, те примени стандарда образовањем и научно-техничким поступцима.

Забрињава распострањеност сиве економије, у којој запослени нису пријављени, нису обезбеђена средства за личну заштиту, здравствено стање се не контролише, не уплаћују се порези и доприноси. Стога се отвара и питање поузданости извештаја о повредама и стању безбедности и здравља на раду, базе података које се односе на повреде, професионална обољења, послове са повећаним ризиком, извршеним обукама, стручну анализу, расположиве кадрове, негативни утицај на животну средину.

Савез самосталних синдиката Србије, са одборима самосталних синдиката за поједине гране и делатности, у први план ставља:

- огроман број повреда на раду са смртним исходом (30 на 100.000 запослених).
- висок број повреда на раду (20.000 годишње);
- сигурност и безбедност здравља на раду на градилиштима;
- безбедност и здравље на раду у ливницама и процесној индустрији.

Активности морају бити усмерене ка укључивању запослених у решавање безбедности и здравља на раду. Послодавци морају да издвоје неопходна средства за спровођење свих мера за стварање безбедних услова рада и заштите запослених. Посебно је важно да се пружи подршка примени мера безбедности и заштите здравља код малих и средњих предузећа, у којима су развојни и кадровски потенцијали ограничени.

У центру пажње морају бити високо ризичне делатности: грађевинарство, саобраћај, хемијска индустрија, пољопривреда, ливнице, сектор здравствених услуга, дрвнопрерађивачка индустрија.

Предупређење повреда, професионалних болести и еколошких инцидената, мора бити у првом плану спровођења мера безбедности и здравља на раду. Улагање у безбедност и здравље на раду не представља трошак послодавца, већ је то улагање којим се подиже профитабилност производње кроз мотивацију запослених, позитивну друштвену слику о одговорном понашању и заштити окружења, смањивање трошкова регенерације еко целине.

Доношењем Закона о безбедности и здравља на раду, других закона, правилника и уредби, као и Стратегије о безбедности и здрављу на раду у Републици Србији 2013–2017., унапређен је институционални оквир, али је неопходно донети и закон о осигурању од повреда на раду и професионалних болести.

Одговорност за спровођење заштите на раду мора да лежи на послодавцима, али и запослени морају бити активни учесници у формулисању политике безбедности и заштити здравља на раду у својим радним срединама, учесници у едукацији и образовању, уз подршку свих стручних и професионалних фактора у овој области. Само интерактивно деловање послодаваца, државе, запослених, удружења послодаваца, привредних и стручних комора, института, образовних установа, синдиката, инспекцијских служби, медицине рада, организација надлежних за инвалидско, пензијско осигурање, органа локалне управе и шире заједнице - постижу се утврђени циљеви.

СССС се залаже за поштовање и имплементацију свих конвенција МОП-а које се односе на здравље и безбедност, а које је Србија ратификовала, пре свега конвенција број 155, 161, 81, 135, 129 и 187. На унапређење и побољшање радне средине, безбедности и здравља радника упућује и члан 18. Јединственог европског акта, као и бројне директиве о мерама за унапређење здравља и безбедности и превенцији које се спроводи на радном месту и Ревидирана европска социјална повеља која предвиђа право на безбедне и здраве радне услове и учешћа у одлучивању о радним условима и радној средини и њиховом побољшању, а коју је Србија ратификовала. Здравље и безбедност на раду је и допринос продуктивности, квалитету производа, радној мотивацији, радном задовољству и, на тај начин, свеукупном квалитету живота и друштва, што представља темељно право човека.

Залажући се за пуно физичко, психичко и социјално благостање запослених, Савез самосталних синдиката Србије инсистира на таквим условима рада којима се максимално смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом, смањење ризика и заштиту шире еколошке средине.

8. ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРОТЕСТА И ШТРАЈКОВА ОРГАНИЗАЦИЈА ПРИГОДНИХ МАНИФЕСТАЦИЈА

Као организација, у решавању проблема, уместо конфликта и конфронтација, предност ћемо дати дијалогу. Али, ако он изостане, у заштити

права и интереса чланова треба користити сва средства синдикалне борбе, која јесу непремостив бедем за све који потцене снагу и утицај СССС.

- Залажући се за остваривање истинског социјаног дијалога, али одбијајући дефанзивну позицију у случају његовог изостанка, Савез самосталних синдиката Србије ће искористити сва демократска, легална и легитимна средства и методе синдикалног деловања, укључујући и организовање штрајкова и протеста.
- У том смислу, наставићемо да развијамо и дограђујемо стратегију организовања штрајкова и протеста, укључујући одговорно процењивање, планирање и вођење протеста и штрајкова. У оквиру јачања стратегије, интегрални део је мотивисање чланова, масовност, солидарност и заједништво као основна снага синдиката.
- Наставиће се традиција обележавања 27. априла - Дана СССС, пригодном манифестацијом и доделом установљених признања.
- На захтев чланова и одлуком органа СССС, сваке године ће се одређивати начин и место обележавања 1.маја – Међународног дана рада

9. ЈАЧАЊЕ САВЕЗА СИНДИКАТА

Јачање, редефинисање ставова и прилагођавање новим условима у циљу стварања модерне и ефикасне организације - приоритет је СССС. У том оквиру, СССС ће се најоштрије супротставити прекомпоновању синдиката у кориснички сервис, што би свакако представљало и крај солидарности и његове акционе способности.

Савез самосталних синдиката Србије мора се профилисати у модерну и ефикасну организацију, поштујући искуства синдиката европских земаља, али развијајући и свој аутентичан модел. Полазећи од својих изворних функција и принципа организовања, инсистираће на поштовању Статута и наставити са започетом реформом која је усмерена на рационализацију постојеће и успостављање функционалне и финансијски одрживе организованости и пријему нових чланова из нових предузећа, грана и сектора услуга и облика запошљавања. У том смислу, заједно са синдикатима, Савез ће приступити изради јединствене електронске базе података чланова.

Јачање јединства, солидарности и емпатије за друге неопходно је и за успостављање консензуса о најзначајнијим правцима развоја. Синдикат мора имати своју визију развоја. У стварању широког фронта за освајање јавног простора, покретање широких кампања и, пре свега подизање свести чланства и радништва о значају решавања појединих питања у оквиру економског и

социјалног развоја, перспектива је за достизање дела друштвене моћи и стварање места за доношење одлука у контексту укупног друштвеног развоја.

Реформе су се најуспешније спроводиле када је постојала широка подршка чланства, односно када су биле утемељене у широким слојевима радништва. Стога је питање мотивације чланова у наредном периоду, привлачење радника и грађана за акције, једно од најзначајнијих задатака.

Актуелна криза захтева брз одговор на питања. Изналажење могућности за сузбијање неповољних ефеката и рационално доношење одлука, које не подразумева исхитрене активности, већ тражење дугорочних решења опоравка и одрживости. Стога синдикат мора дати и одговор у ком правцу ће се реаговати на кризу. Полазећи од своје мисије и визије развоја и цивилизацијске улоге у заштити права и интереса света рада у најширем смислу, у наредном периоду ће се посветити пажња јачању мобилности и организованости, спремност за дијалог и консултације са одлучиоцима на различитим нивоима власти, припрема сопствених предлога, који су у складу са успостављеним циљевима; тражење заједничких решења у профилирању стратегије одрживог економског и социјалног развоја на дужи рок; стална оцена и праћење постигнутих резултата. У том смислу, неопходно је обезбеђивање проходности захтева и идеја из базе који би били усмерени ка вишим синдикалним органима, институцијама и доносиоцима одлука. Усаглашавање ставова од чланства, преко свих нивоа организовања и каналисање активности ка остваривању циљева мора бити водиља у мобилисању и организовању чланства.

Полазећи од широко схваћеног делокруга рада синдиката и синдикалног корпуса, а супротстављајући се дефетизму, у наредном периоду акценат ће бити на omasовљавању и „подмлађивању“ синдиката. Привлачење нових чланова, пре свега младих, жена, запослених у приватном сектору, биће у фокусу ревитализације СССС. Изградња снажне, поуздане организације, која се препознаје као заштитник интереса света рада, биће „синдикална визит карта“.

Савез и самостални синдикати могу успешно деловати и остваривати своју функцију, уз обезбеђивање стабилног финансирања путем синдикалне чланарине, али и прихода од имовине, као и предузетничких способности, те финансирање дела активности из пројеката који се реализују уз подршку европских и међународних синдикалних централа, ИПА и других фондова предприступне помоћи, те фондација и удружења са којима је СССС и до сада успешно сарађивао.

10. СИНДИКАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ, КАДРОВСКО ЈАЧАЊЕ, ИНФОРМИСАЊЕ, КОМУНИКАЦИЈЕ И МАРКЕТИНГ

Едукација и стално оспособљавање чланства и руководства је приоритетан задатак и у наредном периоду.

Уз веће присуство у медијима на свим нивоима, морамо наставити процес афирмације, не само нашег рада и акција, већ пре свега тема које покрећемо и решења која нудимо. Истовремено, то је најбољи начин за ширу мобилизацију чланства.

Образовање и оспособљавање

Настојећи да изгради модерну, ефикасну и демократску организацију, актера друштвених процеса који успешно штити интересе света рада, организовани и систематски рад на образовању чланства и активиста неопходни су за јачање капацитета СССС. У том циљу изградиће се:

- целовит план и програм образовања синдикалних активиста и кадрова и стабилно финансирање синдикалног образовања и оспособљавања;
- одржива едукативна структура и функционална мрежа едукатора на нивоу Савеза, укључујући и едукаторе методологе;
- редовна сарадња са универзитетима и истраживачким центрима у Србији, Европским синдикалним институтом, међународним и европским синдикалним организацијама, као и другим иностраним синдикатима и синдикатима Региона и обезбеђивање њиховог учешћа на семинарима, округлим столовима, тематским саветовањима и трибинама;
- припрема приручника за синдикалне активисте из области деловања синдиката, зборника радова и резимеа са округлих столова и тематских саветовања, те пружање стручне и логистичке подршке у области колективног преговарања, радно-правне заштите, здравља и безбедности на раду, јавног заговарања и комуникације са јавношћу.

Информисање, комуникација и маркетинг

Синдикати данас делују у окружењу које им није наклоњено, притиснути неолибералним захтевима са опадајућом стопом синдикализованости, негативним имицом у јавности, смањеним финансијским ресурсима. Стога се намеће потреба поновног промишљања синдикалних циљева и трагање за стратегијама за излазак из кризе, посебно израженим у комуникацијама и информисању. Неопходно је информисање усмерити на најширу јавност из

света рада, која не окупља само синдикално чланство, већ и све оне који се у најширем смислу могу подвести под појмом радник.

Социјални дијалог у Србији и земљама региона је слаб, настоји се минимизирати улога синдиката и врло често контролисани медији пласирају негативну слику о синдикатима и тако дају свој допринос постојању предрасуда о деловању синдиката и њихових лидера.

Зато је основни предуслов ефикасног деловања синдиката правовремена и објективна информисаност синдикалних активиста и чланства, као и целокупне јавности о ставовима и активностима које се воде у самосталним синдикатима и Савезу. Неопходно је привући пажњу политичке и најшире друштвене јавности, како би био створен што плодотворнији амбијент за доношење одлука које су у интересу радника и организације.

За синдикате не би требало да се чује само када се доноси нови закон о раду или када се штрајкује. СССС би морао да у континуитету буде присутан у јавности како би власт схватила да има посла са утицајним и зналачким партнером. Због тога ће бити настављени напори ка јачању присуства Савеза и гранских синдиката у медијима и привлачењу пажње јавних гласила, како би се што више заинтересовали за синдикалну проблематику и привукло што више нових чланова.

С обзиром на то да је јавност једно од најјачих оружја, а помоћ медија је од непроцењиве вредности, побољшање сарадње с новинским агенцијама, штампаним и електронским медијима, како на републичком тако и на локалном нивоу, требало би да резултира јачању заступљености наше организације и представљању целокупној јавности ставова СССС и синдиката.

У наредном периоду у области информисања СССС се мора потрудити да постане нека врста „бренда“ који се пропазнаје у јавности као добра и солидна организација која улива поверење, а у чланству развија осећај идентитета и припадности оваквој организацији, која располаже снагом довољном да ствари мења у правцу који је од интереса за свет рада.

Допринос сталном побољшању имиџа наше организације у друштву даће и редовна саопштења за јавност, изјаве синдикалних лидера, интервјуи и конференције за новинаре, организовање округлих столова и научних скупова, али и што чешће укључивање синдиката у разне друштвене процесе и акције и учешће у иницијативама и јавним расправама.

Нов, модернизован сајт Савеза, употпуњен свакодневним вестима и информацијама о раду Савеза, гранских синдиката и синдиката на територији, знатно је допринео бољем информисању чланства и представљању синдиката у јавности. Међутим, неопходно је што више користити предности модерне

технологије (фејсбук, твитер..), које пружају неограничене могућности повезивања и пренос информација.

Запослене што чешће обавештавати о предузетим акцијама, њиховом току и резултатима: кроз дневну штампу, синдикалне новине Савеза и грана, путем огласних табли, летака и сл.

Посебан значај има информисање унутар Савеза, које је потребно значајно ојачати и унапредити. Зато ће бити настављена директна комуникација са синдикатима и већима ССС на територији, као и редовно достављање свих одлука Већа и Председништва и њихова презентација на сајту, све у циљу правовременог информисања чланства.

Од велике је важности да синдикат стално спроводи интерне анкете унутар чланства. Објективно мишљење и оцена активности веома су значајни за успешну и ефикасну организацију. У том смислу, неопходни су компјутерски програми, база података, који би дали потпун увид о чланству и његовом класификовању.

11. МЕЋУСИНДИКАЛНА САРАДЊА, САРАДЊА СА ДРУГИМ СИНДИКАЛНИМ ЦЕНТРАЛАМА

С обзиром на то да је на снази општа офанзива на синдикате у Србији и регији, неопходна је стална комуникација и координација. Унапређење и изналажење нових видова сарадње међу синдикатима Западног Балкана, отвореност и спремност за прихватање нових знања и вештина захтевају и секторско умрежавање синдиката у региону.

Међусиндикалну сарадњу у оквиру Савеза самосталних синдиката Србије треба унапређивати, са циљем да се обезбеди већи степен солидарности и подршка акцијама које воде синдикати.

СССС као највећа синдикална централа на Балкану носи одговорност да, у циљу заштите права запослених, на заједничку акцију позива друге синдикалне центре у Србији, са којима може да постигне сагласност о минимуму заједничких интереса. Сусрети и контакти са другим синдикалним централама, уз уважавање међусобних разлика, доприносе превазилажењу отворених сукоба и конфронтација, што ће допринети јачању синдиката као институције.

Сарадња са репрезентативним централама у Србији наставиће се и убудуће, како у оквиру СЕС-а, тако и у наступу према влади, послодавцима и

међународним синдикалним асоцијацијама. Истовремено, на заједничку акцију биће, на основу процене, позиване и остале синдикалне централе.

12. МЕЂУНАРОДНА СИНДИКАЛНА САРАДЊА

Међународну и европску синдикалну сцену у овом периоду свакако обележава економска криза, мере штедње са поразним ефектима по економију и социјалну политику низа земаља, огромна незапосленост, губитак радних места и даље опадање синдикалног чланства. Основни проблеми са којим су се синдикати суочили су и дефанзивна политика, апатија и хибернација једног дела чланства разочараног у неуспехе досадашњих активности, урушавање система колективног преговарања и снажни притисак неолибераних снага који су резултирали изузетно рестриktivним радним законодавством, губитком права из области рада, те даљом флексибилизацијом рада кроз увођење нових атипичних облика, тзв. малих послова, уговора на одређено време, а без икакве сигурности запослених. Ово све захтева усмеравање међународне активности у правцу потпунијег укључења у европски и светски синдикални покрет.

Неодступајући од својих програмских циљева, СССС ће тежиште својих активности ставити на развијање сарадње са оним синдикатима који истински представљају радничке интересе, поштују нашу особеност и подржавају реформе усмерене на побољшање организационе и акционе способности, у циљу повећања ефикасности у интересу наших чланова. У том смислу, наставиће сарадњу са стратешким партнерима на билатералном нивоу - Генералном конфедерацијом италијанских радника (ЦИЛ), белгијском Конфедерацијом хришћанских синдиката (ЦСЦ), Генералним савезом грчких радника (ГСЕЕ) и Савезом синдиката друштвених делатности (АДЕДИ), са синдикатима бивших југословенских република, али и са свим другим са којима се буде нашао заједнички интерес. Међународна сарадња СССС биће усмерена и на сарадњу са међународним, европским синдикалним организацијама и синдикалним централама у Региону, као и активностима на реализацији заједничких пројеката са ЕКС-ом, ПЕРК-ом, Солидар-СЛА и Фондацијом Фридрих Еберт.

Сарадња синдиката и тражење заједничких решења у одбрани права радника на глобалном плану и даље ће бити у фокусу учешћа СССС у раду Међународне конфедерације синдиката (МКС) и Паневропског регионалног савета (ПЕРК).

Као пуноправни члан Европске конфедерације синдиката (ЕКС), СССС ће активно учествовати у раду органа ове европске организације и својим

позиционирањем редовно информисати о европским политикама и процесу придружења Србије ЕУ, инсистирајући да се у фокус придружења стави достојанствен рад. Кроз активности у заједничком консултативном телу уз подршку ЕКС-а, као и интензивну сарадњу са Европским синдикалним институтом, настојаћемо да повећамо могућности утицаја синдиката на процес интеграције земље у ЕУ, поштовање и практиковање социјалног дијалога, као европске вредности у свим питањима која су од интереса за раднике, грађане и синдикате.

Трипартитни социјални дијалог на светском и националном нивоу мотивисаће и нашу сарадњу са Међународном организацијом рада (МОП), кроз праћење имплементације ратификованих конвенција, учешће на годишњим конференцијама МОП-а и допринос у реализацији Програма достојанственог рада за Србију, а који су потписали социјални партнери. У том смислу, фокусираћемо се и на сарадњу са Канцеларијом МОП за ЈИЕ, Европском фондацијом за обуку (ЕТФ), као и коришћење техничке помоћи и инструктажу експерата међународне организације.

Посебна пажња биће посвећена сарадњи синдиката Западног Балкана, пре свега даљем развоју, успостављањем боље и редовније комуникације, Регионалног синдикалног савета „Солидарност“ која обједињује синдикате са територије бивше Југославије, а чији је СССС саоснивач.

Размена информација и настојање да се коригују ставови међународних финансијских институција, пре свега Светске банке и ММФ-а који непосредно погађају запослене, мотивисаће активности, као и јачање сарадње са организацијама усмереним на промовисање света рада и социјалног дијалога.

У оквиру реализације пројеката, СССС ће настојати да повећава своју улогу и одговорност до постизања пуноправног партнерског односа и статуса носиоца пројеката. Добијањем статуса кандидата Србије у процесу придружења ЕУ, као и пуноправним чланством СССС у Европској конфедерацији синдиката, за СССС се отварају нове могућности учешћа у реализацији пројеката кроз коришћење европских фондова. У том смислу, веома је значајно учешће у програмским активностима и надзору спровођења већих пројеката у области запошљавања и социјалног дијалога, пројеката који се финансирају из ИРА II, као и Европског социјалног фонда.

У току спровођења пројеката, СССС ће ускладити садржај пројеката у оквиру понуђених програма и захтева донатора са потребама чланства, организације и приоритетима синдикалног рада. Наставиће се са реализацијом пројеката усмерених на јачање капацитета синдиката, стварање динамичног тржита рада и социјалну инклузију (који се остварују у сарадњи са ЕКС-ом, ПЕРК-ом, Солидар-СЛА, Фондацијом Фридрих Еберт, Олаф Палме и другим,

или уз подршку европских предприступних фондова), те листе пројектних идеја које бисмо желели да реализујемо након објављивања тендера и конкурса ЕК, фондација и организација са којима имамо дугогодишњу сарадњу. Циљ СССС је постепено повећавање капацитета за коришћење ЕУ фондова усмерених на реализацију активности из делокруга синдикалног рада, јачање организације, али и капацитета стручних служби и оспособљености за успешну имплементацију пројеката и испуњавање веома захтевних административних, стручних и финансијских процедура.

Наставиће са и са информисањем иностране синдикалне јавности о активностима СССС, економско-социјалној ситуацији и стању социјалног дијалога у Србији. Путем сајта чланство ће се упознавати са деловањем синдиката у Европи и свету, као и закључцима најзначајнијих међународних скупова, штрајковима и протестима у Европи и свету. Анализе и краће информације о решењима у радном законодавству појединих земаља, алтернативним моделима и посебно синдикални одговор на изазове са којим се савремени свет суочава, биће достављане члановима СССС.

13. ОДНОС ПРЕМА ПОЛИТИЧКИМ СТРАНКАМА И НЕВЛАДИНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

У свом деловању СССС ће наставити сарадњу са политичким партијама које у својим програмима препознају синдикат као социјалног партнера и истовремено се у својим програмима и деловању залажу за исте вредности, права и стандарде рада за које се залаже и синдикат. Сарадња ће бити усмерена на јачање Савеза и његове улоге у друштву и на реализацију конкретних захтева и интереса чланова. Услов који ћемо и убудуће постављати је поштовање наше аутономности, независности и програмских задатака. У разговорима би требало упознати представнике политичких партија са ставовима Савеза о појединим законским решењима која се налазе на дневном реду скупштине. Аутономна позиција синдиката у односу на партије не може бити угрожена уколико на овај начин будемо успели да постигнемо договор о подршци нашим предлозима појединим законским решењима.

Сарадња са невладиним организацијама које имају слична програмска опредељења и методе деловања биће настављена у наредном периоду, нарочито кроз пројекте у које смо укључени, али и заједничке пројекте које ћемо убудуће заједно реализовати.